

מסורת הש"ס

א) פסחים סו: ג'... ב) שם... ג) שם... ד) שם... ה) שם... ו) שם... ז) שם... ח) שם... ט) שם... י) שם... יא) שם... יב) שם... יג) שם... יד) שם... טו) שם... טז) שם... יז) שם... יח) שם... יט) שם... כ) שם... כא) שם... כב) שם... כג) שם... כד) שם... כה) שם... כו) שם... כז) שם... כח) שם... כט) שם... ל) שם... לא) שם... לב) שם... לג) שם... לד) שם... לה) שם... לו) שם... לז) שם... לח) שם... לט) שם... לך) שם... לם) שם... לנ) שם... לו) שם... לז) שם... לח) שם... לט) שם... לך) שם... לם) שם... לנ) שם...

הערל פרק שמיני יבמות

ע.א.

עין משפט
גד מוציא

א) מ"י פ"ט מהלכות... ב) מ"י פ"ט מהלכות... ג) מ"י פ"ט מהלכות... ד) מ"י פ"ט מהלכות... ה) מ"י פ"ט מהלכות... ו) מ"י פ"ט מהלכות... ז) מ"י פ"ט מהלכות... ח) מ"י פ"ט מהלכות... ט) מ"י פ"ט מהלכות... י) מ"י פ"ט מהלכות... יא) מ"י פ"ט מהלכות... יב) מ"י פ"ט מהלכות... יג) מ"י פ"ט מהלכות... יד) מ"י פ"ט מהלכות... טו) מ"י פ"ט מהלכות... טז) מ"י פ"ט מהלכות... יז) מ"י פ"ט מהלכות... יח) מ"י פ"ט מהלכות... יט) מ"י פ"ט מהלכות... כ) מ"י פ"ט מהלכות... כא) מ"י פ"ט מהלכות... כב) מ"י פ"ט מהלכות... כג) מ"י פ"ט מהלכות... כד) מ"י פ"ט מהלכות... כה) מ"י פ"ט מהלכות... כו) מ"י פ"ט מהלכות... כז) מ"י פ"ט מהלכות... כח) מ"י פ"ט מהלכות... כט) מ"י פ"ט מהלכות... ל) מ"י פ"ט מהלכות... לא) מ"י פ"ט מהלכות... לב) מ"י פ"ט מהלכות... לג) מ"י פ"ט מהלכות... לד) מ"י פ"ט מהלכות... לה) מ"י פ"ט מהלכות... לו) מ"י פ"ט מהלכות... לז) מ"י פ"ט מהלכות... לח) מ"י פ"ט מהלכות... לט) מ"י פ"ט מהלכות... לך) מ"י פ"ט מהלכות... לם) מ"י פ"ט מהלכות... לנ) מ"י פ"ט מהלכות...

המרת דת פוסלת. דאם המיר דתו ונתנכרו מעשיו לאזני שבעים אמר רחמנא לא יאכל בו: ה"ג כל ערל לא יאכל בו למה לי. בו מאי ממנה. ולא גרסינן מושב ושכיר כלל דהא אוקימנא כולי קרא ג"ש ועקרין ליה מפשטיה לגמרי: ממנו. אל תאכלו ממנו נא. כיון דאמרת בו למעוטי ממנו נמי למעוטי משמע: לכדרכה בו. לקמן בפרקין (דף ע"ג.) תלתא ממנו כתיבי בפסח בו: וכי עקיבא הוי מושב ושכיר דפסח מאי עביד ליה. הא ליכא לזאקמי בעבד עברי כלל: לאזיזי ערבי לזבועי מהול. שלא יאכל בפסח: גבעווי. שם אומה שמהילין עמין: והני מולין ניסו. בתמיה וזיל למעוטיהו הא ערלים נינהו ומכל ערלים מימעטי: בערלי ישראל. לענין גר מולין נינהו דהלך אחר לשון בני אדם וישראלים לא קרי להו ערלים ועבדי כוכבים לא קרי להו מולין: קטן שנוגד מהול. וקסבר ר"ע קטן שנוגד מהול לרין להטיף ממנו דם ברית: ור"א. דלא ממעט להו אזיל לעמיה דלמר בהולין גר שמל ולא טבל גר מעליא הוא וקטן מהול סבירא ליה א"ל להטיף ממנו דם ברית: קטן ערל. מן שמה: מהו לטובו שמן של תרומה. דקיימא לן (שבת דף סו.) דסוכה עשייה דנפקא לן מומתא כמיס בקרבו וכשמין בפלגמיהו: מעכבא. מאכילת תרומה: אין לי. בעבד בפסח אלא מילת זכריו שיש לו בשעת עשיה דגני מילת זכריו כתיב (שמות יב) וזו יקרב לעשותו והיינו שחיטה וגני עבדו כתיב (שם) אז יאכל בו דלפניו לא היה לו עבד בשעת עשיה והיה לו בשעת אכילה מעכבו מן אכילת פסחו: מנין ליתן בו. דגני כניס נמי אם רחוי לימול בשעת אכילה ולא היה לו בשעת עשיה מנין שמעכבו מאכילת פסחו: תלמוד לומר אז או. אז יקרב לעשותו אז יאכל בו: אלא זכריו. דמרינן להו בשעת אכילה אלמא דלא היו בשעת עשיה היכי דמי לאו דליתילוד כיוי בני: אלא הכא כשהללנו חמה. שהיה חולה ונתרפא ונתמלח ושתלפס ממנו חמה: וניסוב ליה כל בשעת וזו בני וביני איתפח אמאי מעכב ליה מאכילה אחי לא מנא זמניה דתינא לקמין יום הנרחא כיוס הולדו דעד ז' יומי לא מהילין ליה: דיהיבין ליה. שכתב מתרפא וניסוב ליה יום ומל שמיני שלו להיות ערב הפסח: ונימהליה מנפלא. וכיון דמתרפא בר מהילא הוא אשתכח דמעכב ליה מעשיה ולמה לי קרא לרביי שעת אכילה: מעת

בו המרת דת פוסלת בו. בו דכל ערל לא עבי למדרש הכי דאין ערלות פוסלת במעשר דלחומרא דרשינן ומוקמינן ליה לחייב במאה ומכור ומנו דכן נכר לא שייך למדרש הכי בו אינו אוכל אבל אוכל הוא במאה ומכור דלא אסור במאה ומכור לא אילטריך דלטנו מנה ומכור קדושה אית ביה וזו עבי למימר אבל חייב במאה ומכור פשיטא הוא דחייב לעשות משונה ולקיים כל המלות ובו דמושב ושכיר פי' בקונטרס דלא דריש מירי משום דלזוקימנא (ועיל דף ע"ג.) כולה קרא לגזירה שיה ועקרין ליה מפשטיה לגמרי ונראה ש"ל דלידי דמכזיב רחמנא בעבד וכן נכר כתביה נמי במושב ושכיר וכה"ג אמר לקמן (דף ע"ג.) אידי דכתיב והיגדתי כתיב נמי ממנו ומיהו לא הוי ממנו כי הכא דהתם הוי כמו פרשה שנאמרה ונענית בשביל דבר שנחמשה בה ור"ת מפרש דבו דמושב ושכיר לגופיה דלאמר לקמן (שם) גבי תלתא ממנו חד לגופיה ואית פסחים דגרסי הכא בו דערל וכן נכר בו אין אוכל אבל אוכל במאה ומכור ובו דמושב ושכיר בו המרת דת פוסלת וכן בכל הספרים בסוף מי שהיה עמל (פסחים דף ע"ג.) וכן משמע בפרק כל שעה (שם דף ע"ג.) ובגרבי פסחים (שם דף ק"ב.) דמתריייהו בו דערל וכן נכר דרשינן אבל אוכל במאה ומכור ומיישב ר"י הגירסות דשייך שפיר מנו דכן נכר לידרוש אבל אוכל במאה ומכור לאשמועינן דחייב לאכול במאה ומכור אש עשה משונה אע"ג דבפסח אין אוכל שהיה מומר בשעת עשיית פסח ובו דמושב ושכיר נמי שייך למדרש מיניה בו המרת דת פוסלת דמושב ושכיר עובד כוכבים אידי דכפרושיה לעיל: ואין המרת דת פוסלת במעשה. בסוף מי שהיה עמל (פסחים דף ע"ג.) וכן גרסי כלל הספרים ואין המרת דת פוסלת במעשה ושכיר ממעטינן תריייהו מחד בו דבו משמע בו ולא בדברים אחרים ואילטריך למעוטי תריייהו תרומה דלא יניף גזירה שיה דמושב ושכיר ומעשר בגזירה שיה דממנו ממנו: דאי כתב רחמנא ע"ג בו. אע"ג דאילטריך למכתב תריייהו משום בו דאילטריך למכתב תריייהו (א) דהיה לכותבם דקראי דלריי: שאני נהנה בו. לא גרס שאני דלא כן לא הוי נכר דהיינו דבר שאין בו ממש שאין אסור על עמנו כלום כמו שאני ישן דלא אמר כלום אי לא אמר קוים עיני בשניה דלאמר ברית אלו ומתירין (ומדרש ט.) אלא אומר ר"ת דגרס שאני נהנה לומר מה שאני נהנה יהא עלי קוים ומיהו גרס שפיר שאני דאין דרך התנא לדקדק בלשונו דלאשכחן כפ' בתרא דנדרים (דף פ"א.) קוים שלא אתן מנן לפני בהמתך ובשבעות כפ"ג (דף ע"ג.) הרי עלי שלא לאכול בשר ושלא לשמות יין דכהאי גוונא לא תל הנדרש: והנ"י בואין נינהו והתנן אדם דכפיפא דממני? והכא מפיק ליה מקרא שנאמר כי כל הגוים ערלים וכל בית ישראל ערלי לך ואין להקשות מוכל ערל לא יאכל בו דההוא לא אילטריך אלא לישראל וש מקומות שהתנא לומר נדרים מלישנא דקרא כנון הכא ובריש פסחים (דף ע"ג.) גבי הללויה כל כוכבי אור דקאמר הא קמשמע לן דאור כוכבים אור הוא למאי נפקא מינה לנודר דמתן הנידר מן האור אסור באורן של כוכבים והיינו דוקא היכא שאין הלשון ידוע מימי שפיר ראה מלישנא דקרא אבל במקום שלשון בני אדם חלוק מלישנא דקרא נדרים ה"ל אחר לשון בני אדם דלאמר בפרק האומר מקלי (ע"פ דף ע"ג.) דלארייתא איד עד שפרק נדרים ה"ל אחר לשון בני אדם:

תורה אור השלם

- 1. ובי יגור אהרן בר יעקב פסח לין המול לו כל ובר הוא קרוב לעשותו ובהא בארתי הארץ וכל ערל לא יאכל בה.
- 2. אל תאכלו ממנו נא ובשל מושל בקימין על אם עלי אש ראשו על קרבו ועל קרבו.
- 3. איש איש מותר אהרן והוא צריע או זב בקישים לא יאכל עד אשר יטרה והנגע בכל טמא נש או איש אשר תצא ממנו שכתב ירע. ויקרא כ"ד.
- 4. וכל יר לא יאכל קדש חרוב כהן ושכיר לא יאכל קדש: ויקרא כ"י.
- 5. ותושב ויחביר לא יאכל בו: שמות י"ב מה.
- 6. וכל עבד איש מקדש כסף ומולתה אחרו אז יאכל בו: שמות י"ב מה.

הנהגות הב"ח

(ב) היום דיה דלי וכו' מתריייהו דיה ליה (בסמס):

מוסף רש"י

קונם שאני נהנה לערלים. מה שאני נהנה מן הערלים אסור על קוים. וקוים הוא לשון הקדש (ע"פ כ"ג.) צריך להטיף ממנו דם ברית. חיישין שמה ערלה כניסה היא ושבת קלה. דבריה תורה כולשון בני אדם. הכי משמעו בני אדם (גירס' ג.) דלצטור חמה. נשקי ממנו החול ואלא מנפיק:

קונם שאני נהנה. אין להקשות הכי פריך מנדרים ללישנא דקרא דנדרים הלך אחר לשון בני אדם ויהי מקרא שנאמר כי כל הגוים ערלים וכל בית ישראל ערלי לך ואין להקשות מוכל ערל לא יאכל בו דההוא לא אילטריך אלא לישראל וש מקומות שהתנא לומר נדרים מלישנא דקרא כנון הכא ובריש פסחים (דף ע"ג.) גבי הללויה כל כוכבי אור דקאמר הא קמשמע לן דאור כוכבים אור הוא למאי נפקא מינה לנודר דמתן הנידר מן האור אסור באורן של כוכבים והיינו דוקא היכא שאין הלשון ידוע מימי שפיר ראה מלישנא דקרא אבל במקום שלשון בני אדם חלוק מלישנא דקרא נדרים ה"ל אחר לשון בני אדם דלאמר בפרק האומר מקלי (ע"פ דף ע"ג.) דלארייתא איד עד שפרק נדרים ה"ל אחר לשון בני אדם:

קונם שאני נהנה. וכל בית ישראל ערלי לך ואין להקשות מוכל ערל לא יאכל בו דההוא לא אילטריך אלא לישראל וש מקומות שהתנא לומר נדרים מלישנא דקרא כנון הכא ובריש פסחים (דף ע"ג.) גבי הללויה כל כוכבי אור דקאמר הא קמשמע לן דאור כוכבים אור הוא למאי נפקא מינה לנודר דמתן הנידר מן האור אסור באורן של כוכבים והיינו דוקא היכא שאין הלשון ידוע מימי שפיר ראה מלישנא דקרא אבל במקום שלשון בני אדם חלוק מלישנא דקרא נדרים ה"ל אחר לשון בני אדם דלאמר בפרק האומר מקלי (ע"פ דף ע"ג.) דלארייתא איד עד שפרק נדרים ה"ל אחר לשון בני אדם:

קונם שאני נהנה. וכל בית ישראל ערלי לך ואין להקשות מוכל ערל לא יאכל בו דההוא לא אילטריך אלא לישראל וש מקומות שהתנא לומר נדרים מלישנא דקרא כנון הכא ובריש פסחים (דף ע"ג.) גבי הללויה כל כוכבי אור דקאמר הא קמשמע לן דאור כוכבים אור הוא למאי נפקא מינה לנודר דמתן הנידר מן האור אסור באורן של כוכבים והיינו דוקא היכא שאין הלשון ידוע מימי שפיר ראה מלישנא דקרא אבל במקום שלשון בני אדם חלוק מלישנא דקרא נדרים ה"ל אחר לשון בני אדם דלאמר בפרק האומר מקלי (ע"פ דף ע"ג.) דלארייתא איד עד שפרק נדרים ה"ל אחר לשון בני אדם: